

дизайнера важливо передбачити конкретні матеріали і меблі, щоб замовник побачив все якомога точніше. У цьому випадку, навіть якщо щось у процесі зміниться, матеріали легше буде замінити чимось схожим.

П'ятий етап планування – робоча документація. Креслення. Найважливіша і відповідальна частина – це сумування всього вищесказаного і вказівки для робітників. Для цього є два способи: У першому способі розробляється максимально детальний проект з безліччю креслень, таблицями, прорахунками і розгортками. Плюс такого рішення – мінімальне виникнення питань з боку робітників. У другому способі робиться базова коротка документація з небагатьма кресленнями і таблицями, але в міру надходження питань щодо проекту на них відповідає дизайнер, надаючи креслення та схеми як пояснення.

Обидва підходи хороші, але дизайн інтер'єру – це такий захід, при якому без питань і спірних ситуацій не обійтися, тому звернення до дизайнера однозначно матиме місце.

Дизайнер інтер'єру – це фахівець зі створення нових проектів гармонійного середовища для поліпшення умов життя людини. Він створює неповторну обстановку, стиль, красу і затишок у приміщенні, втілюючи у реальність мрії і настрої замовників.

Дизайнер виконує оптимізацію праці у приміщенні, покращує навігацію у великих приміщеннях, розробляє оформлення спеціалізованих приміщень (наприклад, студій звукозапису, кіномонтажу, фотографії; аквапарків) відповідно до вимог клієнтів. Дизайнер управляє всім процесом оформлення інтер'єру, починаючи з планування приміщення, освітлення, систем вентиляції, акустики; обробки стін, і закінчуючи розміщенням меблів і установкою навігаційних знаків.

Дизайн інтер'єра повинен бути підібраний особливо ретельно, щоб людина, заходячи у свої оновлене житло, могла впевнено сказати: «Це моє!».

Перелік використаної літератури

1. Білик Б. І. Культурологія: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – К. : КНИГА, 2004. – 408 с.
2. Греченко В. А., Чорний І. В., Кушнерук В. А., Режко В. А. Історія світової та української культури: Підруч. для вищ. закл. освіти. – К. : Літера, 2000. – 464 с.
3. Історія українського мистецтва в 6 т. - К.: АН УРСР. Голов. ред. УРЕ. – 1966 – 1970.

УДК УДК 378.011.3-051:377

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРОЕКТНО-ТЕХНОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ЗАКЛАДІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Князева Альона Олександрівна

Пінчук Лілія Олександрівна

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
м. Полтава

Анотація. У статті розглядаються актуальні питання формування проектно-технологічної компетентності майбутніх викладачів закладів професійної освіти. Ефективність формування такої компетентності майбутніх викладачів забезпечується оптимальним поєднанням змістово-методичного, проектно-технологічного та особистісного підходів до процесу навчання під час якого враховуються зміни стратегічних цілей та закономірності підготовки у закладах вищої педагогічної освіти.

Ключові слова: викладач закладу професійної освіти, компетентність, критичне мислення, проектна технологія, тренінг з проектною культурою.

Розвиток суспільства, глобалізаційні та інтеграційні процеси зумовлюють потребу переосмислення освіти, модернізації її змісту, цілей, результативності, відповідності сучасним конкурентно спроможним потребам ринку праці.

Водночас, фундаментальні трансформації в українській державній освітній політиці, відображені в документах: Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року (2013), Закон України «Про вищу освіту» (2014), Концепція «Нова українська школа» (2016), Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні (2016), Концепція розвитку педагогічної освіти (2018), пов'язані з новітнім періодом модернізації вітчизняної освіти. Такі освітні реформи покликані забезпечити системне оновлення змісту і методики професійної підготовки та розвитку майбутніх викладачів закладів професійної (професійно-технічної) освіти.

Питання професійно-методичної підготовки сучасного викладача закладу професійної (професійно-технічної) освіти відображено у науковому доробку науковців А. Болотович, А. Григор'єва, Т. Коржавіної, Н. Матяш, Л. Нікітіної, А. Нікуліної, І. Осадчої, В. Павлової, О. Сергєєва, І. Тулохонової, Л. Тухбатулліної, Т. Щеглової. Питання використання проектного підходу і проектної технології в професійній підготовці майбутніх педагогів порушувалися в наукових дослідженнях Т. Ашурової, В. Веселової, Н. Газової, М. Елькіна, Г. Забеліної, О. Зосименко, А. Ковтунової, І. Корякіної, М. Лаврова, С. Мельнікова, Н. Несговорової, І. Смирнової, І. Степанової, О. Фещенко. Разом з тим питання що стосуються формування проектно-технологічної компетентності є малодослідженими.

Метою статті є визначення особливостей формування проектно-технологічної компетенції у майбутніх викладачів закладів професійної (професійно-технічної) освіти.

Сучасний викладач має орієнтуватися насамперед на всебічний розвиток особистості, здатної до критичного мислення, плідної співпраці з іншими людьми, інноватора, здатного змінювати навколишній світ. Відповідно такі ключові вміння, як критичне мислення (critical thinking skills), спілкування (communication skills), співпраця (collaboration skills), творчі вміння (creativity skills) [2], найефективніше формуються, якщо в освітньому процесі використовується *проектна технологія*, яка, завдяки своїм особливостям, інтегрує цілу низку дидактичних підходів, актуальних сьогодні, та сприяє підвищенню якості освіти, що, власне, і є метою формування проектно-технологічної компетентності. Проектна технологія є універсальною, адже «формування проектної діяльності учнів як психологічного новоутворення необхідне для озброєння його універсальним умінням розв'язання найрізноманітніших проблем, в тому числі й освітніх» [3, с. 42].

Для того, щоб визначити поняття «проектна компетентність», необхідно дати характеристику сутності поняття «компетентність». Вчені зазначають, що компетентнісний підхід у вищій освіті забезпечує формування фахової компетентності як інтегрованого багаторівневого утворення у цілісній професійній структурі [8, с. 231].

Уведення до поняттєвого апарату професійної педагогіки терміну «компетентність» базується на сучасних вимогах до результатів професійної освіти. Так, О. Ткаченко розглядає компетентність - як «інтегрований результат освіти, особистісну якість студента, що передбачає виконання складних культуро відповідних видів дій для якісної професійно-особистісної і соціально значимої продуктивної діяльності, ефективного розв'язання проблемних ситуацій у професійній діяльності» [6, с. 32].

Нам близький підхід вченого О. Михайлова, який визначає компетентність як уже сформовану особистісну якість (сукупність якостей) спеціаліста та необхідний мінімальний досвід його діяльності в заданій сфері [1, с. 2].

Таким чином, проектно-технологічна компетентність майбутнього викладача закладу професійної (професійно-технічної) освіти – це інтегративна цілісність знань, умінь і навичок,

які необхідні для здійснення проектної діяльності, що зумовлює утворення якісної професійної компетентності майбутнього фахівця.

Формування проектно-технологічної компетентності у процесі професійної підготовки потребує комплексного вирішення та відповідного науково обґрунтованого змістово-технологічного забезпечення. Цей процес буде успішним за умови: впровадження в освітній процес майбутніх викладачів закладів професійної освіти імітаційних вправ, тренінгів з проектної культури; розв'язання управлінських завдань з проектування освітнього процесу та освітнього середовища закладу професійної освіти; стимулювання у студентів інтересу до проектної культури шляхом формування з ними креативних рішень; доповнення відповідним темами, що забезпечать інтеграцію теоретичних знань, вироблення та вдосконалення проектних умінь і навичок змісту дисциплін з циклу професійної підготовки «Теорія та методика професійної освіти», «Інженерна та комп'ютерна графіка», «Конструювання швейних виробів»); оновлення змісту виробничої педагогічної практики за рахунок розширення тематики та способу реалізації пошуково-дослідницьких завдань; проведення майстер-класів із залученням практичних працівників, які здійснюють успішну проектну діяльність на робочому місці; організації дискусій із запрошенням фахівців тощо.

Вважаємо, що ефективність формування проектно-технологічної компетентності у майбутніх викладачів закладів професійної (професійно-технічної) освіти безпосередньо залежить від характеру педагогічної взаємодії викладачів і студентів, що визначається суб'єкт-суб'єктною педагогічною взаємодією, а саме: спільним визначенням педагогом і майбутніми викладачами завдань і оптимальних шляхів для формування проектно-технологічної компетентності; стимулювання педагогом потреб студентів у розширенні кругозору; формування у студентів мотиваційних установок на проектну діяльність; розширення диференційованих дослідницьких, аналітичних та проектних завдань для студентів під час виробничої педагогічної практики; діагностування майбутніх фахівців для корекції процесу формування проектно-технологічної компетентності; організація та самоорганізація проектної діяльності за рівнями складності, самоконтроль і самокорекція сформованості проектно-технологічної компетентності.

Отже, успішність формування проектно-технологічної компетентності у майбутніх викладачів закладів професійної (професійно-технічної) освіти залежить від процесу їхньої професійної підготовки, під час якої враховуються зміни стратегічних цілей підготовки та закономірності побудови освітнього процесу у закладі вищої освіти.

Перелік використаної літератури

1. Михайлов А.А. О сущности понятия проектная компетенция будущих учителей технологи. Научный журнал КубГАУ. 2013. №89(05). С. 1-10.
2. Овчарук О. В. Развитие компетентного подхода : стратегичні орієнтири міжнародної спільноти. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: бібліотека з освітньої політики / О.В. Овчарук – К.: «К.І.С». 2004. – С. 6-15.
3. Пахомова Н. Ю. Проектное обучение – что это? / Н. Ю. Пахомова // Методист. – 2004. – № 1. – С. 39–46. 17
4. Селевко Г. К. Современные образовательные технологии : [учеб. пособ.] / Г. К. Селевко. – М. : Народное образование, 1998. – 256 с. 23
5. Терещук Г.В. Компетентнісний підхід як фактор зближення освітніх систем / Г.В. Терещук // Професійні компетенції та компетентності вчителя : матеріали регіонального науково-практичного семінару. – Тернопіль: Вид-во «ТНПУ ім. В. Гнатюка», 2006. – С. 7–9.
6. Ткаченко О. Формування ігрових компетенцій майбутніх вихователів засобами етнопедогогіки. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. 2015. №135. С. 32-36.
7. Хуторской А.В. Ключевые компетенции как компонент личностно ориентированной парадигмы образования / А.В. Хуторской // Народное образование. – 2003. – № 2. – С. 58–64.

8. Ярошинська О. Формування фахової компетентності майбутніх учителів початкової школи в умовах освітнього середовища професійної підготовки. Проблеми підготовки сучасного вчителя: зб. наук. праць / наук. ред. Н.С. Побірченко. Умань: ПП Жовтий О. О., 2013. Вип. 7. С. 230-235.

УДК 373.5.015.31:613:304.3

МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ В УЧНІВ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗІ ЗДОРОВОГО ЖИТТЯ

Шимко Олександра Вікторівна

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
м. Полтава

Анотація. У пропонованій статті розглядається одне з найактуальніших питань сучасної освіти – формування компетентнісного ставлення до здоров'я учнів. Розглянуто значення, сутність та основні параметри здоров'язбережувальної компетентності.

Ключові слова: компетентність, ключові компетентності, здоров'язбережувальна компетентність.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Гуманізація вітчизняної освіти в умовах перспективної євроінтеграції, здійснюваних в Україні соціально-економічних реформ висуває як пріоритетне завдання виховання життєздатної особистості, зорієнтованої на кращі світові та європейські цінності, основоположними з яких є життя людини, праця, здоров'я, культурні й національні традиції тощо.

Разом з тим на тлі соціально-економічних і політичних змін, що відбуваються в нашій державі, система шкільної освіти стала чинником, який по суті стримує гуманістичне оновлення і розвиток суспільства. Як відомо, здоров'я дитини – це стан її повного фізичного, душевного та соціального благополуччя. Саме тому питання збереження та зміцнення здоров'я дитини належать до стратегічних завдань суспільства. Проблема збереження здоров'я наших учнів була і залишається актуальною, оскільки на сьогодні все менше залишається дітей, які навчаються і закінчують школу здоровими. Саме тому важливою складовою навчально-виховного процесу в школі є формування мотивації до збереження і зміцнення здоров'я, оскільки згідно із статистичними даними, здоровими є не більше 10 % школярів.

Крім того, і 85 % педагогів мають хронічні захворювання. Такий стан здоров'я не лише результат впливу соціально-економічних і екологічних чинників, але й пережитків авторитарної педагогіки і освітньої практики українських шкіл, що руйнують здоров'я школярів. Наведені вище дані свідчать, що впродовж навчання збільшуються відхилення в стані здоров'я дітей, зростає кількість хронічних захворювань, погіршуються показники фізіологічного та психічного розвитку дітей і підлітків.

Серед неповнолітніх, зокрема, поширені такі шкідливі звички, як тютюнокуріння, вживання алкоголю, зростає захворюваність на наркоманію та ВІЛ-інфекцію тощо. Недостатньо уваги надається питанням створення умов для збереження та зміцнення здоров'я дітей під час навчального процесу.

Практично організація шкільного середовища не враховує впливу екології довкілля на здоров'я дітей. З багатьох констатованих недоліків, що визначають стан низького рівня здоров'я школярів, можна виокремити основний – відсутність ефективних соціально-педагогічних технологій формування основ здорового способу життя особистості і державної системи впровадження цих інновацій у практику. Окреслені проблеми вимагають від освітян пошуку нових соціальних і педагогічних підходів, які б сприяли збереженню та зміцненню